
369

Besluit van 7 juni 2002, houdende bepalingen met betrekking tot voorzieningen voor ministers en staatssecretarissen (Voorzieningenbesluit ministers en staatssecretarissen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 8 maart 2002, directoraat-generaal Constitutionele Zaken en Koninkrijksrelaties, directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, nr. CW02/U61907;

Gelet op artikel 2, tweede en derde lid, van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen;

De Raad van State gehoord (advies van 12 april 2002, nr. W04.02.0121/I);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 29 mei 2002, directoraat-generaal Constitutionele Zaken en Koninkrijksrelaties, directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, nr. CW02/U73895;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- b. jaarlijkse bezoldiging: het twaalfvoud van de bezoldiging in de zin van artikel 1, eerste lid, van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen, vermeerderd met de aanspraak op de vakantie-uitkering;
- c. gezinsleden: de echtgenoot, levenspartner of geregistreerde partner van een minister of staatssecretaris en de kinderen, stief- en pleegkinderen van hemzelf, zijn echtgenoot, levenspartner of geregistreerde partner, voor zover zij met hem samenwonen;
- d. ministerie: ministerie waar een minister of staatssecretaris werkzaam is;
- e. BTW: belasting over de toegevoegde waarde (omzetbelasting);
- f. BPM: belasting van personenauto's en motorrijwielen;
- g. ROB: prijs van reparatie, onderhoud en banden.

Artikel 2

1. Ministers en staatssecretarissen die in verband met de vervulling van hun ambt zijn verhuisd, ontvangen een verhuiskostenvergoeding indien

zij zich met de verhuizing binnen een afstand van 25 kilometer van het ministerie hebben gevestigd en de afstand tussen de oude woning en het ministerie ten minste 50 kilometer bedroeg;

2. De verhuiskostenvergoeding bestaat uit:

- a. een bedrag voor de kosten verbonden aan het vervoer van de betrokkene en zijn gezinsleden naar de nieuwe woning, welk bedrag zo nodig wordt vermeerderd met een bedrag voor reis- en verblijfkosten, welke de betrokkene en eventueel een of meer van diens gezinsleden vooraf hebben gemaakt ter bezichtiging van woonruimte;
- b. een bedrag voor de kosten van vervoer van de bagage en van de inboedel van de betrokkene naar de nieuwe woning, waaronder begrepen de kosten van het in- en uitpakken;
- c. een bedrag voor alle andere direct uit de verhuizing voortvloeiende kosten.

3. Het bedrag, bedoeld in het tweede lid, onder c, wordt vastgesteld op tien procent van de jaarlijkse bezoldiging op de dag waarop de nieuwe woning wordt betrokken.

Artikel 3

1. Aan ministers en staatssecretarissen die niet zijn verhuisd en van wie de woning zich op een afstand van ten minste 50 kilometer van het ministerie bevindt, wordt op hun verzoek voor de duur van de vervulling van hun ambt een gemeubileerde verblijfsvoorziening binnen een afstand van 25 kilometer van het ministerie ter beschikking gesteld.

2. Onze Minister kan nadere regels stellen ter uitvoering van het eerste lid.

Artikel 4

Ten behoeve van ministers en staatssecretarissen en hun gezinsleden worden passende beveiligingsmaatregelen getroffen.

Artikel 5

Aan ministers en staatssecretarissen worden informatie- en communicatievoorzieningen en lectuur, daarbij inbegrepen de hiervoor benodigde aansluitingen en abonnementen, ter beschikking gesteld voor de duur van de vervulling van hun ambt.

Artikel 6

In het geval van binnenlandse en buitenlandse dienstreizen worden de noodzakelijke faciliteiten ter beschikking gesteld ten behoeve van vervoer en verblijf voor ministers en staatssecretarissen en voor degenen die hen vergezellen.

Artikel 7

1. Ministers en staatssecretarissen hebben voor de duur van de vervulling van hun ambt een dienstauto met chauffeur ter beschikking.

2. De prijs per kilometer van de dienstauto bedraagt niet meer dan € 0,45 exclusief BTW, berekend op de grondslag van een gebruiksduur van twee jaar en 60 000 gereden kilometers per jaar.

3. Het in het tweede lid genoemde bedrag wordt jaarlijks bij ministeriële regeling gewijzigd voor zover de gemiddelde prijsindexcijfers autolease over de laatste vier kwartalen, zoals per 1 januari van elk jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd, daartoe aanleiding geven.

4. De prijs per kilometer wordt berekend aan de hand van de formule

$$(((n / (l/12)) + o + f + g + h + p) / m) + i$$

waarin:

$$n = (((a-c)/1,19) + (b/1,19) + c) - (d/1,19)$$

afschrijving over looptijd (inclusief BPM en exclusief BTW);

$$o = ((d/1,19) \times e) + ((n/2) \times e)$$

rente per jaar;

$$p = ((k/1,19) \times (m/100) \times j)$$

brandstofkosten per jaar;

en:

a = consumentenprijs inclusief accessoires af fabriek (inclusief BPM en BTW);

b = consumentenprijs van accessoires achteraf en/of door derden (inclusief BTW);

c = totale BPM;

d = totale marktconforme restwaarde inclusief BTW en BPM;

e = rentetarief in procenten;

f = administratiekosten inclusief management fee per jaar doch exclusief BTW (of interne kosten ingeval niet wordt uitbesteed);

g = houderschapsbelasting per jaar;

h = het in het kader van het omslagstelsel door het Bureau Schade Afwikkeling vastgestelde bedrag;

i = ROB exclusief BTW;

j = brandstofverbruik in liters per 100 kilometer;

k = tarief bij brandstofsoort inclusief BTW;

l = looptijd in maanden;

m = jaarkilometrage.

5. De bij de aanschaf van de dienstauto verleende korting bedraagt niet meer dan 15% van de consumentenprijs.

6. De dienstauto wordt slechts in gebruik genomen nadat is vastgesteld dat aan de voorschriften van het tweede tot en met vijfde lid is voldaan, tenzij redenen van veiligheid tot afwijking van deze voorschriften noodzaken.

Artikel 8

Ministers en staatssecretarissen ontvangen een maandelijks vergoeding voor de door hen verschuldigde inkomstenbelasting over het gebruik van de dienstauto. De vergoeding wordt berekend aan de hand van de formule

$$M = \frac{CAT \times 25/100 \times T/100 \times 100/(100-T)}{12}$$

waarin:

M = het bedrag van de vergoeding;

CAT = de catalogusprijs van de dienstauto, met inbegrip van BTW en BPM;

25/100 = de factor die overeenkomt met het met betrekking tot ministers en staatssecretarissen op de voet van artikel 3.145, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 toegepaste percentage;

T = het hoogste van de in de tarieftabel van artikel 2.10 van de Wet inkomstenbelasting 2001 opgenomen percentages.

Artikel 9

Aan ministers en staatssecretarissen worden de overige voorzieningen ter beschikking gesteld die noodzakelijk zijn voor het vervullen van hun ambt.

Artikel 10

1. Ministers en staatssecretarissen ontvangen een maandelijks vergoeding voor de kosten van voorzieningen die voor hun eigen rekening komen en door hen mede worden aangewend ten behoeve van de vervulling van hun ambt.

2. De maandelijks vergoeding, bedoeld in het eerste lid, bedraagt

- a. voor Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken € 1 088;
- b. voor Onze Minister van Buitenlandse Zaken € 1 088;
- c. voor een andere minister € 544;
- d. voor een staatssecretaris € 454.

3. De in het tweede lid genoemde bedragen worden per 1 januari van elk jaar bij ministeriële regeling gewijzigd voor zover de consumentenprijsindex, geldend voor de maand september van het voorafgaande jaar, daartoe aanleiding geeft.

Artikel 11

Ministers en staatssecretarissen ontvangen een vergoeding voor de door hen gemaakte kosten van voorzieningen die niet voor hun eigen rekening komen en die aantoonbaar door hen zijn aangewend voor de vervulling van hun ambt.

Artikel 12

Het besluit van 22 september 1977, houdende regeling van de vergoeding aan ambtenaren van kosten verbonden aan het gebruik van de privé-telefoonaansluiting voor dienstdoeleinden (Stb. 527)¹ wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 4 vervalt.

Artikel 13

Het Reisbesluit binnenland² wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 18 komen de woorden «ministers en staatssecretarissen,» te vervallen.

Artikel 14

Het Reisbesluit buitenland³ wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 19 komen de woorden «ministers en staatssecretarissen,» te vervallen.

Artikel 15

Het Verhuis- en verblijfkostenbesluit Ministers en Staatssecretarissen en het besluit van 15 mei 1992, houdende vergoeding voor ministers en staatssecretarissen voor de kosten die aan de vervulling van het ambt zijn verbonden (Stb. 255) worden ingetrokken.

Artikel 16

¹ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 27 augustus 1998, Stb. 598.

² Stb. 1993, 144, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 27 augustus 1998, Stb. 598.

³ Stb. 1994, 600, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 27 augustus 1998, Stb. 598.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 13 augustus 2002, nr. 153.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2001.

Artikel 17

Dit besluit wordt aangehaald als: Voorzieningenbesluit ministers en staatssecretarissen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 7 juni 2002

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries

Uitgegeven de *zestiende* juli 2002

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Dit besluit, dat is gebaseerd op artikel 2, tweede en derde lid, van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen, bevat een algemene regeling van de voorzieningen voor ministers en staatssecretarissen (voor wie in deze nota van toelichting in verband met de leesbaarheid ook de verzamelterm «bewindspersonen» wordt gebruikt). Deze regeling strekt mede ter vervanging van de bestaande afzonderlijke regelingen, die deels specifiek voor bewindspersonen in het leven waren groepen en deels waren opgenomen in regelingen die ook voor andere categorieën, met name ambtenaren, golden.

In verband met de benodigde ordening en modernisering van het voorzieningenstelsel voor bewindspersonen is de inhoud van de betrokken regelingen in dit besluit samengebracht, uitgebreid en gemoderniseerd. Doelstelling hiervan is enerzijds grotere uniformiteit en transparantie, anderzijds aanpassing van de voorzieningen aan de eisen van de tijd. Bovendien is aanpassing van de voorzieningen nodig in verband met de Wet inkomstenbelasting 2001.

Het uitgangspunt voor deze regeling is, dat ministers en staatssecretarissen optimaal dienen te worden gefaciliteerd om hun werkzaamheden te verrichten, waarbij de kosten in de begroting zichtbaar worden gemaakt. Voorop staat daarom voortaan dat voorzieningen zoveel mogelijk ten laste van de begroting van het desbetreffende ministerie ter beschikking worden gesteld (bedrijfsvoering). De bewindspersoon wordt geacht voor deze voorzieningen geen eigen uitgaven te doen, die later worden gedeclareerd.

Naast de bedrijfsvoering is er nog een aantal specifieke voorzieningen voor bewindspersonen, die een aanvulling vormen op de reguliere bedrijfsvoering van het ministerie en onmisbaar zijn voor het functioneren van de bewindspersoon (bestuurskosten). Het gaat hier met name om voorzieningen die worden genoten buiten het ministerie zelf, zoals reis- en verblijfsvoorzieningen, beveiliging en telecommunicatie thuis alsmede functionele lunches en diners buitenshuis.

Het kan zijn dat in bepaalde – zo beperkt mogelijk te houden – omstandigheden de bewindspersoon functionele uitgaven toch zelf betaalt. In dergelijke gevallen kunnen deze uitgaven uiteraard op declaratiebasis worden vergoed, mits de functionaliteit expliciet wordt aangetoond. Uitgangspunt is dat zo min mogelijk uitgaven door de bewindspersoon zelf worden gedaan via zijn privé-rekening. Geldstromen tussen de zakelijke departementale rekeningen en de persoonlijke rekening van de bewindspersoon maken een zwaardere controle op de uitgaven noodzakelijk.

Voor enkele voorzieningen – voornamelijk in de persoonlijke representatieve sfeer – geldt dat zij geheel voor rekening van de bewindspersoon zelf komen. In dit besluit wordt als compensatie hiervoor een vaste maandelijkse vergoeding toegekend. Als gevolg van de wijziging van de wetgeving inzake de inkomstenbelasting kan deze vergoeding vanaf 1 januari 2001 niet meer onbelast worden verstrekt. In verband hiermee is de hoogte van de vergoedingen aangepast (gebruteerd).

Artikelsgewijs

Artikel 1

In dit artikel worden de definities gegeven van enkele termen die in dit besluit vaak worden gehanteerd.

Het begrip «bezoldiging» wordt gehanteerd in de Wet rechtspositie

ministers en staatssecretarissen. Onder «jaarlijkse bezoldiging» wordt hier verstaan het twaalfvoud van de maandelijks bezoldiging inclusief de vakantie-uitkering.

Voor het begrip «gezinsleden» is materieel aangesloten bij de terminologie van het Verplaatsingskostenbesluit 1989.

Artikel 2

De artikelen 2 en 3 strekken ter vervanging van het Verhuis- en verblijfkostenbesluit Ministers en Staatssecretarissen. Dit besluit, dat uit 1967 dateerde, was niet meer in overeenstemming met de huidige eisen.

Uitgangspunt voor deze bepalingen is, dat de huisvesting van de bewindspersoon geen beletsel mag zijn voor een goede taakuitoefening. Dit betekent dat een bewindspersoon, indien hij dit wenst, op een redelijke afstand van het ministerie zal moeten kunnen wonen. Dit kan in principe geschieden door middel van verhuizing of door middel van het gebruik van een «pied à terre».

Een belangrijke verandering ten opzichte van het Verhuis- en verblijfkostenbesluit Ministers en Staatssecretarissen is, dat niet meer wordt gesproken over een woning of kamer «in of nabij 's-Gravenhage», maar wordt uitgegaan van de afstand in kilometers tussen de oude woning en het ministerie. Hierdoor kan eenduidig worden vastgesteld in welke gevallen een bewindspersoon recht heeft op een verhuiskostenvergoeding.

Aangezien de kosten die aan een verhuizing zijn verbonden meer inhouden dan uitsluitend die van het eigenlijke transport en het gebruikelijk is dat deze extra kosten tot een bepaalde hoogte worden vergoed, is de inhoud van de sinds 1967 geldende regeling op dit punt in stand gelaten. De in het tweede lid genoemde elementen van de verhuiskostenvergoeding zijn daarom nagenoeg ongewijzigd overgenomen uit het Verhuis- en verblijfkostenbesluit Ministers en Staatssecretarissen.

Artikel 3

In het Verhuis- en verblijfkostenbesluit Ministers en Staatssecretarissen was voorzien in een vergoeding voor extra kosten gemoeid met het hebben van een tijdelijke woning of een kamer in of nabij 's-Gravenhage. Een dergelijke voorziening kan soms nodig zijn indien de bewindspersoon met zijn gezin op grote afstand van de residentie woont en een verhuizing om welke reden dan ook niet, of niet onmiddellijk na het aantreden als bewindspersoon, mogelijk of wenselijk is. Het intensieve werkprogramma van de bewindspersoon – met niet zelden (kamer)vergaderingen die tot laat in de avond duren en daarop aansluitend de volgende ochtend vroeg weer andere verplichtingen – kan het dan noodzakelijk maken om een pied à terre ter beschikking te hebben.

In de systematiek van het gemoderniseerde voorzieningenstelsel past het minder goed dat een bewindspersoon woonruimte voor zichzelf huurt of koopt en de kosten daarvan declareert. Dit kan namelijk leiden tot grote verschillen in de behandeling van bewindspersonen en tot geldstromen tussen de rekening van het ministerie en de privé-rekening van de bewindspersoon. Een van de uitgangspunten van het gemoderniseerde voorzieningenstelsel is dat dergelijke geldstromen dienen te worden beperkt. In plaats hiervan dienen voorzieningen zoveel mogelijk direct ten laste van de begroting van het ministerie te worden geregeld en betaald. Daarbij komt nog dat een verblijfskostenvergoeding vanaf 1 januari 2001 niet langer meer onbelast kan worden verstrekt.

In het licht hiervan wordt in dit artikel geregeld dat ten behoeve van een minister of staatssecretaris wordt voorzien in de ter beschikking stelling van een gemeubileerde verblijfsvoorziening binnen een straal van 25 kilometer van het ministerie, indien de betrokkene daartoe de wens te

kennen geeft. Hiertoe heeft een bewindspersoon het recht als hij niet is verhuisd – in dat geval is namelijk artikel 2 van toepassing – en zijn woning zich bevindt op een afstand van ten minste 50 kilometer van het ministerie.

De term «verblijfsvoorziening» is gehanteerd om uit te drukken dat het hier niet om een woning in eigenlijke zin gaat, maar om een gelegenheid waar de bewindspersoon zich kan terugtrekken als zijn werkzaamheden het moeilijk maken om zich na afloop van zijn dagtaak naar zijn eigen woning te begeven. Een verblijfsvoorziening als hier bedoeld zal veelal een kamer of appartement zijn, indien van de voorziening op (semi)-permanente basis gebruik wordt gemaakt. Indien een verblijfsvoorziening slechts op incidentele basis noodzakelijk is, zal het meer voor de hand liggen dat van geval tot geval een hotelkamer voor de bewindspersoon wordt gereserveerd. Aan de Minister-President staat van oudsher het Catshuis als (onder meer) verblijfsvoorziening ter beschikking.

De uitvoeringsregels waarop het tweede lid doelt kunnen onder andere betrekking hebben op de wijze waarop een verblijfsvoorziening wordt verworven en beheerd en op de kosten van een dergelijke voorziening.

Artikel 4

Een belangrijke voorziening ten behoeve van een bewindspersoon betreft zijn beveiliging. Dit omvat de beveiliging op het ministerie, thuis, in de eventuele verblijfsvoorziening en onderweg. Daarbij maakt de beveiliging op het ministerie onderdeel uit van de bedrijfsvoering. De uitgaven ten behoeve van beveiliging thuis, in de verblijfsvoorziening en onderweg gelden als bestuurskosten die ten laste van de begroting van het ministerie komen. De kosten van de beveiliging van de dienstauto worden ook hiertoe gerekend; deze kosten worden niet meegerekend in de kilometerprijs, bedoeld in artikel 7.

Artikel 5

Tot dusverre had de bewindspersoon, die thuis gebruik maakte van de eigen telefoon om functionele gesprekken te voeren, ingevolge artikel 4 van het Besluit van 22 september 1977 houdende regeling van de vergoeding aan ambtenaren van kosten verbonden aan het gebruik van de privé-telefoonaansluiting voor dienstdoeleinden (Stb. 527), recht op vergoeding van alle lokale en interlokale gesprekken voor de helft en op volledige vergoeding van de internationale dienstgesprekken. Deze regeling past niet meer in het huidige ICT-tijdperk en evenmin in de systematiek van het gemoderniseerde voorzieningstelsel voor bewindspersonen.

In plaats hiervan zullen aan de bewindspersonen op hun privé-adres, dan wel op het adres van hun eventuele verblijfsvoorziening, voorzieningen ten behoeve van informatie en communicatie alsmede lectuur ter beschikking worden gesteld.

De term «informatie- en communicatievoorzieningen» is breed en techniekonafhankelijk. Hieronder zijn onder meer begrepen zaken als telefoon, fax en desgewenst computerapparatuur uitgerust met faciliteiten voor internet en e-mail, alsmede mobiele communicatieapparatuur.

De hiervoor benodigde aansluitingen worden aangelegd en de kosten van abonnementen worden betaald ten laste van de begroting van het ministerie. De aansluitingen en abonnementen dienen te zijn gescheiden van de privé-telecommunicatievoorzieningen, zodat geen onduidelijkheid ontstaat over de facturering. De faciliteiten zijn en blijven eigendom van het Rijk; voor de duur van zijn ambtsvervulling worden zij ter beschikking gesteld aan de bewindspersoon door middel van een bruikleen-overeenkomst. In deze overeenkomst dienen de voorwaarden te zijn opgenomen voor onder meer het gebruik, de vervanging en het

onderhoud van de apparatuur, de aansprakelijkheid in geval van misbruik of nalatigheid, alsmede reparatie, onderhoud en steunverlening (helpdesk).

Onder lectuur worden begrepen zaken als boeken, tijdschriften en dergelijke. Boeken blijven eigendom van het Rijk. Het verdient overigens de voorkeur de lectuurvoorzieningen zoveel mogelijk op het ministerie zelf, als onderdeel van de bedrijfsvoering, ter beschikking te stellen.

Artikel 6

Op binnenlandse en buitenlandse dienstreizen van een bewindspersoon waren tot dusverre respectievelijk artikel 18 van het Reisbesluit binnenland en artikel 19 van het Reisbesluit buitenland van toepassing. Met de inwerkingtreding van het Voorzieningenbesluit ministers en staatssecretarissen zijn de genoemde bepalingen niet meer op bewindspersonen van toepassing. Deze krijgen in beginsel niet meer een vergoeding van de door hen gemaakte en vervolgens gedeclareerde kosten. Ten laste van de begroting van het ministerie zal voortaan zoveel mogelijk dienen te worden voorzien in alles wat met de dienstreis verband houdt. Dit betreft dus het regelen en betalen van zowel de reis zelf als het verblijf, alsmede de consumpties en aankopen tijdens de reis die van functionele aard zijn, zoals relatiegeschenken. Uitgaven die door de bewindspersonen zelf worden gedaan, worden vergoed voorzover ze functioneel van aard zijn. Uitgaven die een gemengd privé- en functioneel karakter hebben, dienen door de bewindspersonen uit hun vaste ambtstoelage (zie artikel 10) te worden betaald.

Deze regeling geldt eveneens voor degenen die de bewindspersoon op de dienstreis vergezellen. Te denken valt hierbij met name aan meereizende ambtenaren wier aanwezigheid in de directe omgeving van de bewindspersoon vereist is, zoals de ambtenaren die belast zijn met het protocol. Op buitenlandse dienstreizen reist de partner van de bewindspersoon als regel niet mee. Van deze regel kan worden afgeweken indien hiervoor goede gronden bestaan, bijvoorbeeld wanneer de partner nadrukkelijk is uitgenodigd of wanneer aanwezigheid van de partner noodzakelijk is voor een adequate (re)presentatie van Nederland. Karakter en programma van het bezoek alsmede reciprociteit kunnen bij deze afweging worden betrokken.

In het kader van dit besluit worden dienstreizen naar de Nederlandse Antillen en Aruba als buitenlandse dienstreizen beschouwd.

Artikel 7

Om redenen van bereikbaarheid en veiligheid worden bewindspersonen geacht zich zowel zakelijk als privé zoveel mogelijk per dienstauto met chauffeur te doen verplaatsen, behalve bij vakantie-reizen naar het buitenland. Dit betekent dat de dienstauto voor de bewindspersoon een belangrijke voorziening is waarin hij ook een deel van zijn werktijd doorbrengt.

Analoog aan de redenering voor de andere voorzieningen voor bewindspersonen is het uitgangspunt van de normering voor dienstauto's: wat heeft een bewindspersoon nodig om goed te functioneren? Een aanvullend uitgangspunt is de zorg voor goede arbeidsomstandigheden voor de chauffeurs. Beide uitgangspunten leiden tot een aantal functionele eisen waaraan een dienstauto moet voldoen. Deze functionele eisen zijn vermeld in een normeringsbrief inzake rijkspersonenauto's, die jaarlijks door de secretaris-generaal van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat aan de secretarissen-generaal van alle ministeries wordt gezonden.

De dienstauto mag de in het tweede lid genoemde kilometerprijs niet overschrijden. Een voordeel van het gebruik van de kilometerprijs als

norm is, dat deze ruimte biedt voor optimale bedrijfseconomische afwegingen. Een hoge gegarandeerde inruilwaarde en een laag brandstofverbruik hebben bijvoorbeeld een matigende invloed op de kilometerprijs.

De maximale kilometerprijs wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de prijsindexcijfers autolease. Hiervoor dient de gemiddelde mutatie te worden gehanteerd over de laatste vier kwartalen die per 1 januari van elk jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn gepubliceerd.

De kilometerprijs moet vooraf (vóór het moment van aanschaf of van het sluiten van het leasecontract) worden bepaald aan de hand van de in het vierde lid opgenomen formule. Ten behoeve van de ministeries is deze formule in een bij de eerder genoemde normeringsbrief behorend computerprogramma opgenomen.

Om de eenduidigheid en de transparantie te bevorderen, dient de berekening van de kilometerprijs te geschieden op de grondslag van een gebruiksduur van twee jaar en 60 000 gereden kilometers per jaar. Wellicht ten overvloede zij hier vermeld dat dit niet betekent dat een auto slechts twee jaar mag worden gebruikt en ten hoogste 60 000 kilometer per jaar mag rijden. Hoelang en met welke intensiteit een auto wordt gebruikt, zal immers van geval tot geval verschillen. De hier voorgescreven parameters hebben slechts betrekking op de berekening die dient te worden gemaakt om vast te stellen of de auto binnen de norm valt en als dienstauto mag worden gebruikt.

In de formule voor de berekening van de kilometerprijs wordt eerst de afschrijving van de auto over de gehele looptijd (= n) uitgedrukt in jaren ($l / 12$). Bij de uitkomst van deze berekening worden de volgende componenten opgeteld:

- de rente per jaar (= o);
- de jaarlijkse administratiekosten/management fee die een externe beheerder in rekening brengt dan wel een bedrag voor interne kosten in het geval men het beheer niet heeft uitbesteed (= f);
- de houderschapsbelasting per jaar (= g);
- het «verzekeringsbedrag» van Bureau Schade Afwikkeling in het kader van het omslagstelsel (= h);
- de brandstofkosten per jaar gebaseerd op een gemiddeld verbruik en het jaarkilometrage (= p).

Het resultaat van deze som wordt gedeeld door het jaarkilometrage (= m). Bij deze uitkomst wordt het bedrag opgeteld dat de leverancier per kilometer in rekening brengt voor het onderhoud van het voertuig gedurende de gehele looptijd.

Om deze kilometerprijs te kunnen berekenen, is het noodzakelijk dat de leverancier in zijn offerte zwart op wit aangeeft welke restwaarde hij garandeert terug te geven na de looptijd van het gebruik van het voertuig, ongeacht de vraag of al dan niet weer een ander voertuig bij hem wordt gekocht. Hierbij mag alleen met een marktconforme restwaarde worden gerekend, dat wil zeggen een restwaarde die een doorsnee burger voor deze auto zou ontvangen.

Voor een auto die binnen de genormeerde kilometerprijs past en hetzij rechtstreeks ten laste van de begroting van het ministerie hetzij door een leasemaatschappij ten behoeve van het vervoer van een bewindspersoon wordt aangeschaft, is het toegestaan een redelijke korting te bedingen. Mede vanwege het feit dat bewindspersonen uit hoofde van hun functie, en soms op momenten dat zij worden voorgereden in of uitstappen uit hun dienstauto, regelmatig in de media verschijnen, dient echter te worden gewaakt voor een situatie waarin de keuze van een auto ten behoeve van een minister of staatssecretaris mede wordt beïnvloed door een met zijn persoon samenhangende extra hoge korting die zou kunnen worden uitgelegd als een premie op publiciteit voor een bepaald automerk (de zogenaamde «Bekende Nederlander-korting»). Om deze reden mag de korting niet meer bedragen dan 15% van de consumentenprijs.

De dienstauto mag eerst in gebruik worden genomen nadat is vastgesteld dat de kilometerprijs het maximum niet overschrijdt, de berekening hiervan is geschied overeenkomstig de formule en de korting niet meer dan 15% van de consumentenprijs bedraagt.

In de berekening van de kilometerprijs zijn niet de in de auto aangebrachte informatie- en communicatievoorzieningen opgenomen. Deze vallen niet onder de werking van artikel 7, maar onder die van artikel 5.

Evenmin zijn in de berekening de beveiligingsmaatregelen opgenomen, aangezien in de kilometerprijs geen concessies aan de veiligheid mogen worden gedaan. Uitgangspunt is dat de auto geschikt dient te zijn voor het aanbrengen van lichte beveiligingsmaatregelen. Ingeval in een bepaalde situatie de noodzaak ontstaat tot het treffen van bijzondere beveiligingsmaatregelen kan het evenwel zo zijn dat de daartoe benodigde aanpassingen niet kunnen worden gerealiseerd in een auto die aan de in dit artikel gestelde norm voldoet. In een dergelijk geval moet een zwaardere en veelal duurder auto worden gebruikt. Om die reden voorziet het zesde lid in de mogelijkheid om af te wijken van de norm indien redenen van veiligheid hiertoe noodzaken.

Artikel 8

Uit de hierboven weergegeven regeling van het gebruik van de dienstauto vloeit een verplichte bijtelling voor de inkomstenbelasting voort (autokostenfictie). Omdat alle bewindspersonen ook privé van de dienstauto gebruik moeten maken, wordt deze bijtelling ten laste van de begroting van het ministerie gecompenseerd. Hierdoor treedt geen voor- of nadeel op ten opzichte van de situatie die bestond vóór het arrest van de Hoge Raad van 5 februari 1997, nr. 31312, waarin werd beslist dat de bijtelling op grond van de autokostenfictie ook met betrekking tot de dienstauto van een bewindspersoon moet worden toegepast. Vóór dit arrest werd het gebruik dat bewindspersonen van dienstauto's maken ook fiscaal niet als privé-gebruik gezien.

De vergoeding wordt uiteraard alleen toegekend voor de periode(n) waarin de betrokkene minister of staatssecretaris is en heeft geen gevolgen voor wachtgeld of pensioen.

De vergoeding wordt berekend aan de hand van een formule, die bewerkstelligt dat de vergoeding na aftrek van de daarover verschuldigde belasting gelijk is aan de belasting die de bewindspersoon over de bijtelling op grond van de autokostenfictie betaalt. Omdat van een formule gebruik wordt gemaakt, wordt een op de persoon van de minister of staatssecretaris afgestemde vergoeding bereikt, die bovendien eenvoudig kan worden aangepast als een der variabelen wijziging ondergaat, onder andere wanneer de bewindspersoon (bijvoorbeeld om veiligheidsredenen) een andere auto gaat gebruiken.

De formule die was opgenomen in het besluit van 15 mei 1992, houdende vergoeding van ministers en staatssecretarissen voor de kosten die aan de vervulling van het ambt zijn verbonden (Stb. 255), zoals gewijzigd bij het besluit van 26 januari 1999, Stb. 127 (vergoeding kosten dienstauto), is in deze bepaling aangepast aan de nieuwe regeling van het privé-gebruik van de auto conform de per 1 januari 2001 geldende belastingwetgeving.

De formule laat zich als volgt toelichten. Het loon dat voor de loonbelasting in aanmerking is genomen, moet op grond van artikel 3.82, onderdeel a, juncto artikel 3.145, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 voor de inkomstenbelasting nog worden verhoogd met ten minste 25 procent van de catalogusprijs – de aanduiding CAT in de formule – voor het gebruik van de auto voor privé-doeleinden. Artikel 2.10 van de Wet inkomstenbelasting 2001 bevat het zogenoemde schijven-tarief. Belastbare inkomens uit werk en woning die een bepaald bedrag te boven gaan worden belast tegen het hoogste tarief, 52%.

Een voorbeeld ter verduidelijking. Een bewindspersoon heeft een auto ter beschikking met een catalogusprijs van € 45 000. Voor de heffing van de inkomstenbelasting moet hij terzake € 11 250 bij zijn inkomen tellen; hij betaalt daarover dan € 5 850 belasting. De maandelijkse vergoeding, die niet onbelast verstrekt kan worden, wordt via de formule als volgt berekend:

$$M = \frac{€ 45\,000 \times 25/100 \times 52/100 \times 100/(100 - 52)}{12} = € 1\,015,63$$

Na belastingheffing resteert voor de betrokken bewindspersoon een maandvergoeding van € 487,50, dat is € 5 850 per jaar.

Artikel 9

In de eerdere artikelen zijn de belangrijkste voorzieningen ten behoeve van ministers en staatssecretarissen opgenomen. Er kunnen zich echter altijd situaties voordoen waarin deze artikelen niet voorzien en waarin het desondanks wenselijk wordt geacht dat een bepaalde voorziening ter beschikking wordt gesteld. Het dient hierbij te gaan om voorzieningen die *noodzakelijk* zijn voor het vervullen van het ambt van minister of staatssecretaris en die uit de aard der zaak niet vallen onder de categorie kosten die voor eigen rekening komen, waarvoor de bewindspersoon uit hoofde van artikel 10 een maandelijkse vergoeding geniet. Onder de werking van artikel 9 vallen bijvoorbeeld functionele lunches of diners buitenshuis en de ondersteuning door een politiek adviseur. Het heeft de voorkeur dat dergelijke voorzieningen direct ten laste van de begroting van het ministerie worden geregeld en betaald (bestuurskosten).

Of een bepaalde voorziening al dan niet dient te worden verstrekt, is aan de betrokken bewindspersoon ter beoordeling, daarbij geadviseerd door zijn secretaris-generaal. De politieke verantwoordelijkheid voor de beslissing ligt uiteraard bij de bewindspersoon zelf.

Artikel 10

Niet alle voorzieningen behoeven ten laste van de begroting van het ministerie te worden verstrekt of vergoed. Sommige voorzieningen komen in beginsel voor rekening van de bewindspersoon zelf. Het gaat hier om voorzieningen die een sterk privé-aspect hebben, maar die gezien het met de persoon van de minister of staatssecretaris samenhangende karakter van de functievervulling daaraan mede ten dienste staan. Om dit grensgebied van «privé» en «functioneel» goed tot uiting te brengen, is gekozen voor de aanduiding «voorzieningen die voor hun eigen rekening komen en door hen mede worden aangewend ten behoeve van de vervulling van hun ambt».

Onder deze noemer vallen bijvoorbeeld de huur en aanschaf van extra kleding (bijvoorbeeld voor Prinsjesdag), miniaturen van onderscheidingen, attributen (bijvoorbeeld een vulpen of een aktetas), uitgaven voor persoonlijke verzorging, een duurdere woning en activiteiten van partijgenootschappelijke aard.

Als compensatie voor het gedeeltelijk functionele karakter van dergelijke uitgaven ontvangen ministers en staatssecretarissen een vaste maandelijkse vergoeding. Met ingang van 1 januari 2001 kunnen vergoedingen als deze niet meer onbelast worden verstrekt. De vergoedingen die waren opgenomen in het besluit van 15 mei 1992, houdende vergoeding voor ministers en staatssecretarissen voor de kosten die aan de vervulling van het ambt zijn verbonden (Stb. 255) zijn daarom gebruteerd op basis van de door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nader vastgestelde bedragen voor het jaar 2001 (dit

laatste in verband met de in artikel 16 voorziene terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2001). De vergoedingen voor de Minister-President en de Minister van Buitenlandse Zaken zijn thans vastgesteld in de verhouding 2:1 ten opzichte van de vergoedingen voor de overige ministers, dit in verband met het feit dat zij in verhouding hogere uitgaven hebben voor representatie met name vanwege hun intensieve buitenlandse contacten.

Aangezien de consumentenprijsindex de meest gangbare maatstaf voor inflatie is, is wat betreft de aanpassing van de maandelijks kostenvergoedingen voor deze index gekozen. Daarmee is aangesloten bij andere recente regelgeving met betrekking tot vergoedingen voor politieke ambtsdragers, te weten het besluit van 16 juli 2001 tot wijziging van rechtspositiebesluiten ten aanzien van de gemeente- en provinciebestuurders (Stb. 367) en de wet van 20 december 2001 tot wijziging van de Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer en de Wet vergoedingen leden Eerste Kamer alsmede een regeling voor diverse politieke ambtsdragers met betrekking tot geheven Waz-premie (aanpassing onkostenvergoedingen en compensatie Waz-premie) (Stb. 704).

Artikel 11

In het gemoderniseerde voorzieningenstelsel dient het declareren van kosten door een bewindspersoon uitzondering te zijn. Dit wordt tot uitdrukking gebracht doordat deze bepaling, waarin het declareren van kosten van een grondslag wordt voorzien, is opgenomen aan het slot van de inhoudelijke bepalingen in dit besluit.

Het dient hierbij te gaan om kosten die aantoonbaar aangewend zijn voor de vervulling van het ambt van minister of staatssecretaris en die niet vallen onder de categorie kosten die voor eigen rekening komen, waarvoor de bewindspersoon uit hoofde van artikel 10 een maandelijks vergoeding geniet.

Artikelen 12 tot en met 15

Deze bepalingen houden de intrekking of wijziging in van bestaande besluiten die geheel of ten dele betrekking hadden op onderdelen van de rechtspositie van ministers en staatssecretarissen.

Artikel 16

Dit besluit treedt in werking tegelijkertijd met de wet van 20 december 2001 tot wijziging van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen met betrekking tot de ordening en modernisering van voorzieningen (Stb. 2002, 368). Onder meer in verband met de belastingherziening per 1 januari 2001 werkt deze wet terug tot en met laatstgenoemde datum. De terugwerkende kracht geldt uit dien hoofde ook voor dit besluit.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries